

LIETUVIŲ ALDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO-EGHO

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 25000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Mooca, 424

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
Leidžia K. Uckus
Redaguoja A. DUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Mooca, 424

5-ti metai |||| Brazilija — São Paulo, 1934 m. Outubro — Spalių 13 d. Nr. 41 (226)

Nušovė Jugoslavijos karalių ir Francijos minist.

20,000 jūrininkų streikas

Amerikos prekybos jūrininkų sindikatas neskelbė streiką. Streikau išėina apie 20,000 jūrininkų.

12 žuvo susirėmimuose

Kubos darbo Koofederacija paskelbė streiką 24 valandoms. Streikas išsiplėtė Generalinio Štabo viršininkas Baptista pranešė, kad jis imsis visų priemonių prieš streikierius, jei reiks ir ginklą pavartoti jis irgi pavartos, bet prezidentas Madieta turi palikti, nes jis yra vienintelis. Streikierius susirėmimuose su policija žuvo 12 žmonių.

Ispanijos sukilimas istorinis, sako komunistai

„Kamionolėkaja Pravda“ komentuoja dabar vykstantį Ispanijoje sukilimą, rašo:
„Susirėmimus dabartiniam ministeriui per ministrą Lerrouxui su buržuazija, jis ėjo tiesiai į fašizmą ir siekė su juo susivienyti. Bet jam atsisotjo prieš viešingus Ispanijos proletariatas ir bendru frontu pakėlė revoliuciją. Šitas Ispanijos proletariato sukilimas prieš fašizmą ir buržuaziją, turi istorinės reikšmės

Soc. Internacionalas ir Ispanijos revoliucija

Socialistinio Darbininkų Internacionalo administracinis komitetas, prisitūnę Ispanijos socialistams nuveiktas telegramą dėl kritusių socialistų nuo buržuazinės Ispanijos vyriausybės

Laivas ledų fabrikas

Rio de Janeiro mieste iš Francūzijos atplaukė laivas ir pradėjo demonstruoti, kaip tame laive yra dirbamas ledas ir per 5 sekundes išėina 5 kubiniai metrai ledo. Šią fabriką padirbdina francūzų profesorius Klod.

Kas sukėlė riaušes ant Largo da Sé?

Integralistų vadas Plinio Salgado pareiškė apie poretito sekmadienio įvykius riaušes ir nurodė, kas tas riaušes sukėlė. Jis sako, kad ne darbininkai, bet smulkioji buržuazija ir smulkūs prekybininkai iš Bom Retiro sukėlė riaušes kiriose žuvo penki žmonės ir apie 30 buvo sužeisti. Dėl šių įvykių policija veidė tardymą.

Norėjo nuversti vyriausybę

Meksikoj, Meksikos mieste prasidėjo tamsas 16 žmonių — klerikalu, kurie kūrė kūrė gyventojus ir ruošėsi prieš sukilimo nuversti esamą vyriausybę.

Vokiečiai statys Kinijai geležinkelį

Kinijoje bus pastatytas naujas geležinkelis, kuris eis per Kinang provinciją nuo rytų į vakarus Juchang Nanšangą, kur paprastai gyvena Čangkaičekas. Medžiaga geležinkeliai bus nupirkti Vokietijoje. Geležinkelis kaštuojas 16 milijonų dolerių.

5 užmušti São Paulo riaušėse

Spalių 7 dieną Brazilijos integralistai (fašistai) turėjo savo suvažiavimą São Paulo mieste ir suruošė ant Largo da Sé

Piktadarys liko vietoj nudėtas

ISPANIJOS DARBININKŲ SUKILIMAS PRIES VALDŽIA

Brazilija rytoj rinks atstovus i parlamenta

Francūzijoje, Marselha mieste, spalių 9 dieną, nuo tautininkų teroristų rankos krito dvi Europos figūros — Jugoslavijos karalius Aleksandras I ir Francūzijos užsienių reikalų ministras Louis Barthou.

Žuvęs nuo piktadario rankos Francūzijos užsienių reikalų ministras Barthou buvo populiaris žmogus šiuo laikotarpiu Europoje. Jis tapo Francūzijos užsienių politikos vadovu, visa Europa atkreipė į jį savo dėmesį. Jis asmeniškai važinėjo po Europos valstybes ir tarėsi su kitų valstybių politikais tokios idėjos klausimais, kreipė valstybių dėmesį į tautų bendradarbiavimą ir sutarimą taikos klausimuose, dirbo dėl sudarymo Rytų Lokarno pakto. Jo pastangomis pasiegtą nūnesį tapo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Jo ir Litvinovo planas buvo sudaryti Rytų Lokarno pakta, į kurį turėjo įeiti ir Pabaltijo valstybės. Jei būtų įvykdytas šitas sumanymas, tai Barthou žadėjo imtis iniciatyvos suorganizuoti Viduržemio Jūros Lokarno pakta, į kurį įeity Graikija, Jugoslavija, Turkija, Italija, Francūzija ir Anglija. Tuo tikslu jis jau tarėsi su šiuo valstybių atstovais. Šituo, gal būt tikslu, jis kvietė Francūzijoje ir Jugoslavijos karalių Aleksandra, kuris spalių 9 dieną atvyko į Marselha uosta, kur jį sutiko ministras Barthou, kur abu le žuro. Tai gi Barthou vardas Europoje buvo pagarsėjęs ir populiarus už jo talkingą politiką.

Šitas atentatas buvo padarytas sekamais: Atvykus Jugoslavijos karaliui su savo palydovais į Francūzijos Marselha uosta, susitikio jį Francūzijos užsienių reikalų ministras Barthou. Jiems dviems pasivaikinus, sėdo automobiliu, sargybos lydimi vyko į miesto valdybos rūmus. Pavažiavus apie šimtą metrų, išbėgo iš mynas žmogus pribėgo prie automobiliaus, kuriame važiuo karalius su ministru ir vienu palydovu, ir per automobilio langą paleido kelis revolverio šūvius į sėdinčius karalių Aleksandra ir ministrą Barthou. Karaliui pataikė trys kulkos ir tas be žado gusmuko, ministeriui pataikė viena kulka. Piktadarys, Petrus Kelemen liko vietoj palydovų užmuštas. O sargybiniai apsupę karaliaus automobilį, skubiai nuvažiavo į miesto valdybą, kur karalius tuo jau mirė, o ministras neg-bentas ligoninėje irgi pasimirė. Šių dviejų vyrų traginga mirtis sujudino visa pasaulį. Kiekviena valstybė paskebė gėdulos dienas mirusiems pagerbi. Brazilijoje paskelbta trijų dienų gėdula.

Po šio įvykio padaryta daugybė areštų Francūzijoje ir Jugoslavijoje, kad išniskinti, kas buvo tas teroristas ir prie kokios grupės jis priklausė. Išaiškinta, kad jis buvo jugoslavias ir priklausė tautiškal teroristų organizacijai, turėjo 34 m. amžius. Nužudytieji karalius Aleksandras buvo 46, ministras Barthou 72 metų amžiaus.

Padėtis Ispanijoje neaiski, sukilimas tebesitiesia

Ispanija tol neužims, iki nebus nušluoti galutiniai monarchijos šalininkai. Susidarius perėta savarė naujai vyriausybei, laudis sukilo ir vietoje Ispanijoje eina kruvini susirėmimai valdžios kariuomenės su sukilėliais. Autonominė provincija Katalunija irgi prisidėjo prie sukilimo ir kataluniečiai reikalauja, kad būtų paskelbta Katalunijos nepriklausoma respublika. Katalunijos vyriausybės „Generalidad“ prezidentas Campanya, pažadėjo paskelbti nepriklausomą respubliką ir galutinai atskirti nuo Ispanijos. Sužinoję kataluniečiai apie respublikos paskelbimą, stojo visi vyrai į raganorių būrius apginti savo krašą

nuo federalinės valdžios puolimų. Bet Madrido valdžia suorganizavo visas kariuones įeigos ir padara puolimą ant Katalunijos ir sumušė kataluniečius. Prezidentas Campanya ir daug kitų areštavo. Areštuotas ir buvęs Ispanijos valdžios galva prie keitųjų vyriausybės Azana. Visi atiduoti karo lauko telšimui. Didžiausi susirėmimai tarp valdžios kariuomenės ir sukilėlių eina Asturias provincijoje. Nors valdžia nepraneša apie žmonių aukų, bet reikia manyti, kad žmonių aukų daugybė. Vyriausybė jau triumfuoj, kad po šio sukilimo nebeatsigaus keitiosios darbininkų organizacijos. Kaip ten bus parodys ateitis.

14 spaliu Brazilijos parlamento rinkimai

Jau kelintas mėnuo kaip eina smarki priešrinkiminė partijų kova. Didžiausios pinigų sumos išmetamos rinkimų propogandai. Rytoj, spalių 14 dieną yra lemiamas partijų mūšys, nes ryt visoje Brazilijoje įvyksta parlamento rinkimai, kur kiekvienas Brazilijos pilietis, o tapt

pat ir naturalizuoti, balsuos už vieną bei kitą partiją. São Paulo mieste yra tik policija su kulkosvaizdžiais bet ir kariuomenė palaikyti tvarkai. Bet nežūrint to, vistiek kilo triukšmas ir smarkūs

mitingai. Čia jie turėjo visi priimti priesaiką ir pasižadėti savo vadui, Plinio Salgado, būti ištikimais fašistais. Vos tik pradėjo rinktis integralistai ant minimos miesto centre aikštės, kaip prasidėjo šau-

dymai. Kadangi čia pat turėjo susirinkti ir anti-fašistai, tai buvo suorganizuota net tik policija su kulkosvaizdžiais bet ir kariuomenė palaikyti tvarkai. Bet nežūrint to, vistiek kilo triukšmas ir smarkūs

Naujas Jugoslavijos karalius

Jugoslavijos karaliui Aleksandroi I žovus nuo teroristų rankos, Jugoslavijos ministerių kabinetas apskelbė nauja karalių, vyriausiąjį Aleksandro sūnų Petrą, pavadindami jį Petras II. Kadangi Naujas Jugoslavijos karalius teturi tik 11 metų amžiaus, tai jo vardu veiks trys regentai, iki karalius sulauks atitinkama amžių. Regentai bus mirusio karaliaus draugai: kunigaikštis Povelas, Ban Petrovič ir Stankovič.

„Lituanica II“ šimet neskris

Antras skridimas Lietuvos bus atidėtas iki kitos vasaros, nes dabar jau atėjo ruduo ir skridimui oras pasidarė labai pavojingas. Skridimas gal būtų ir vykdomas, bet ALTASS gavo iš Kauno aero klubo telegramą ir pataria skridimą atidėti, nes orai Europoje jau darosi nepalankūs skridimams per Atlantą. ALTASS valdyba pasitarusi su savo skyrių atstovais ir šita aero klubo pasiūlymą priėmė ir skridimą atidėjo kitai vasarai.

Išdavžė Italijos konsulata

Iš Belgrado praneša, kad Serajevo ir Osiek miestuose gyventojai suruošė protesto demonstracijas dėl įvykusio atentato Marselha mieste. Serajevo mieste demonstrantai išdavžė Italijos konsulata ir kroatų organizacijos centrą „Napredak“.

Kinijoje sumuāti komunistai

Iš Šangajaus praneša, kad valdžios kariuomenė turėjo smarkų mūšį su komunistų kariuomene prie Ho-Tien miesto. Šita miestą turėjo užėmę komunistai, bet susirėmimo su valdžios kariuomene komunistų kareiviai neišlaikė puolimo ir turėjo apieiti miestą, kurį užėmė valdžios kariuomenė.

Pinga duona

Kupiškų ir kituose šios apylinkės miesteliuose pradėjo pigti duona, nes turguose labai daug privežama grūdų. Kai kurios vietose kilogramas — 20 centų duonos galima pirkti už 15 — 20 centų, o iki šiol buvo mokama 30 — 35 ir daugiau.

Kalinių bado streikas

Visoje Kubos saloj sabotažai ir atentatai besikartoja kasdieną. Labai daug yra areštuotų žmonių. Kaliniai be galo žiūrisi kančiomis. Vi-i Santiago miesto kalėjimo kaliniai paskelbė bado streiką pr testui prieš jų sunkinimą ir kalinimą.

Pasto Dėzužė

A. Bikelis, Iz. Kraučūnas, M. Skarbouskaitė, K. Avizius, B. Dunė, V. Gulga, Iz. Stankevičius, J. Stripėikis, B. Galeckas, M. Prologuskas, A. Vikonis, V. Žilinskas, K. Bolėūnas, N. Fedorovas, J. Stankevičius, A. Vaitkūnas, M. Flygerienė, 82.

susižadėjimas tarp susirinkusių ant aikštės publikos. Šaudė taip pat ir tvarkos dabotojai. Ir rezultate šito mitingo: penki užmušti iš fašistų, anti-fašistų pašėistos pusės, o sužalėtų siekia kelios dešimtytys. Sužalėtųjų buvo net labai sunkiai, kai kurie jų mirė ligoninėse. Dėl šių krūvių riaušių kaltinami anti-fašistai. Prasidėjo areštai anti-fašistų ne tik São Paulo mieste, bet ir provincijoje.

Apžvalga

Neapseina be auku

Jau čia mes minėjome apie kruvinus įvykių Rio de Janeiro mieste, kurie įvyko užperaitą ir perėta mėnesį per anti-fašistų demonstracijas, kur liko užmušta apie dešimt žmonių. Tokios pat kruvinos riaušės su žmonių aukomis buvo ir S o Paulo mieste per fašistų (integralistų) mitingą perėta sekundienį.

Iki šiolei Brazilijoje kruvinos politinės riaušės buvo retas atsitikimas. Jei ir pasinakydavų, tai tik pavieniai vienos dominuojančios politinės partijos žmonių susidūrymai su kitos partijos atstovais. Tai buvo buržuazinių politikų kruvinos rungtynės. Bet paskutiniu laiku kruvinos riaušės įvyksta organizuotų darbininkų su savo klasės priešais. Prieš auganti Brazilijos fašizmas, o su juo kartu ir reakcija, Brazilijos darbininkai pradėjo organizuoti ir viešini rodytis su savo prototais ir mitingais prieš fašizmą, reakciją ir karus. Tas rodo, kad Brazilijos darbininkai irgi pradeda galvoti ir stoti kovos su savo klases priešais, kad jie irgi suprato kokį pavojų neša fašizmas ne tik darbo žmonėms, bet ir viso pasaulio kultūrai ir civilizacijai todėl prieš fašizmą pastato savo jėgą. Bet patsieji to judėjimo žingsniai jau atnešė keltolika aukų iš vienos ir kitos pusės.

Rio de Janeiro mieste per darbininkų mitingus, kai kurie laikraščiai rašo, kad riaušės išprovokavo anti-darbininkiški elementai, o Sao Paulo mieste per fašistų mitingą, laikraščiai paduoda riaušės sukėlė anti-fašistai. Kaip ten buvo, mes nesprendime, bet reikia pasakyti, kad tokie kovos metodai yra netikę. Jie atnešė daugiausiai nuostolių darbo klasei. Po tokių įvykių dažniausiai pasitėja reakcija prieš darbininkus, jų judėjimas tampa suvaržytas, darbininkų vadai atsiduria į kalėjimų požemius. Ypač skaudzi darbininkams atsilieps paskutinieji S o Paulo įvykiai, dėl kurių yra kaltinami anti-fašistai.

Vietoje argumentų kovoje su savo politinio priešu vertoti ginklas, yra neprotišk. Kas jį nevartoja, yra smerktinas dalykas.

Patentuoti lietuviai

M ešiolis organas „Lietuvie“ nors yra vedamas paties Mačiūlio, Lietuvos konsulo, bet gi kad nuričia to laikraščio pusėpuse tokių dalykų, dėl kurių kiekvienam lietuviui tik randonuoti tenka iš savo atos.

„Lietuvio“ 21 nr tiesdamas Mačiūlis pasaką apie Vilnių, suskirstė visus lietuvius į patentuotus ir nepatentuotus, bet nepažymėjo, kuo galima atskirti vieną nuo kito. Bet ir be to galima suprasti, ką Mačiūlis laiko patentuotu ir ką nepatentuotu lietuvių.

Mačiūlis yra labai didelis garbės troškėjas ir dar didesnis pinigų mėgėjas, dėl to jis stengiasi savo „persona“ pasitvarti aukščiau visos lietuvių kolonijos ir į ją žiūrėti iš „martineliško“ aukščio kaip į žemus, purvinius muzikus, užmiršdamas tai, kad ne kolonija yra Mačiūlio tarnas, o Mačiūlis yra kolonijos tarnas.

Kiekvieną kolonijos savarankišką judėjimą Mačiūlis užgnaužia, jei negali jo tempti ant savo korpulio bei atsitoti jo priešaky. Kiekvieną kolonijos darbą surištą su piniginiiais reikalais Mačiūlis okupuoja prieš kolonijos valią. O jei kas stvoja prieš Mačiūlio užgaidas, tai toks būna pasmerktas, suminamas į purvą, apšauktas lietuvių tautos išsigimėliu, už Judo grašius pardsidavėliu ir t. t. Tokiems nurodomi Lietuvos baudžiamieji įstatymai, primenama vietinė Socialės Tvarkos policija.

Š tą seną savo „patriotišką“ pasaką nuričia Mačiūlis ir praeitos savaitės savo laikraščiuke, minėdamas Vilniaus pagrobimo dieną. Bet norime paklausti Mačiūli, kur yra jo nuveikti patriotiški darbai, ką lietuvių tautos labui yra geru padaręs jis, jei taip drįsta mesti purvą į akis daliai lietuvių tautos gyvenančios Brazilijoje? Ar tai, kada Mačiūlis ją moraliai nuskriaudė; ar tai, kad Mačiūlis ją ir materialiai stengiasi apšėlti savo ir savo klapčiukų naudai? O

Keturiolika metų

Spalių 9 dieną sukako keturiolika metų, kai Lenkijos militaristai sulaužė pasirašytą Savalkuose sutartį ir užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių su trečdaliu Lietuvos teritorijos.

1920 metais spalį 7 d. lenkai pripažino Vilnių Lietuvai ir ta savo pripažinimą patvirtino raštiška sutartimi Savalkuose. Bet po dviejų dienų jie savo pasirašėjimą pamyne ir iš pasalų puolė ant Vilniaus ir jį pasigrobė.

Po šito begėdiškų lenkų smurto, Lietuvoje yra minima kas metai spalį 9 dieną, kaip liūdesio diena. Tos dienos proga Lietuvoje, o taip pat ir užsieniuose, kur tik yra lietuvių, per spaudą ir susirinkimus raginama lietuvių tauta „be Vilniaus nenurimsta“ ir rengtis vaduoti pavergtą kraštą. Taigi, būtų labai „nepatriotiška“, kad mes, nors ir Brazilijoje gyvendami, nepaminėtume šios dienos ir nepažvelgtume giliau į pačią Vilniaus vadavimo idėją.

Lietuvoje ir užsieniuose, kur tik yra lietuvių, turime taip vadinamą, Vilniui vaduoti sąjungą. Šitoji sąjunga jau kelioti metai „vaduoja“ Vilnių, bet iki šiolei dar Vilnius neatvaduoja. Taigi, lenkų patarytą skriaudą Lietuva dar beveikla. Biržiškos suorganizuota armija į „Vilniaus vadavimo sąjungą“ dar per silpna. Tai ko jai reikia, idomu? Ogi nieko kito, kaip tik pinigų. Mat, norima pinigais iš lenkų Vilnių atpirkti. O kol tiek pinigų Biržiška surinks, tai labai daug metų praeis. Vadinas, per ilgus metus mes minėtime Vilniaus pagrobimo dieną, ilgus metus dar šauksime „Mes be Vilniaus nenurimsimė“. O lenkai sau Vilnių kaip laikė, taip ir laikys ir, žinoma, juoksis iš mūsų tokie netikusio vadavimo.

Vadinas, „Vilniui vaduoti sąjungos“ vadai savo šūkiu tik mulkina lietuvių tautą. O tas ir yra. Nes „Vilniui vaduoti sąjunga“ yra ne Vilniui vaduoti organizuota, o vaduoti tik pūvančią Lietuvoje „tautišką“ diktatūrą.

Mat Lietuvos liaudis yra tiek prisilegta tautiškų ponų, kad ji vos bepakeliatą sunktą našta. O, kad toji liaudis nieko negalvotų apie tas bėdas, kurias užkrovė ant jos pečių diktatūra ir nesikesintų jos nušalinti, tai dėl geresnio visuomenės dezorganizavimo, diktatūrių pachiobėkai išperėjo „Vilniui vaduoti sąjungą“. Diktatūros mėlyne išaugusios sąjungos uždavinys - nukreipti visuomenės dėmesį nuo vilniaus būklės, kalti į gal-

vas Vilniaus vadavimą ir kartu trukdyti liaudžiai išvaduoti iš smetoninės diktatūros. Kad Lietuvos liaudis nemurmėtų prieš savus smurtininkus ir kad ji negalvotų apie tų smurtininkų daromas jai skriaudas tai ir kreipia jos dėmesį į Vilnių, į lenkų smurtą.

Į Vilniaus vadavimo šūkį yra įpinamas ir religinis šiausmas. Mat Lietuvoje pakankamai dar yra davatkų, kurioms patraukti reikia pavartoti ir tikėjimą. Del to „Vilniui vaduoti“ vadai eina su šūkiu: „uz Aušros vartus“. O juk visa lietuvių tauta gerai žino, o taip pat ir davatkos, kad ne tik Aušros vartai, bet vią Vilnių papiežius, sudarydamas su lenkais konkordata, atidavė dvasiškai ir svieliškai lenkų valdžiai.

Be to dar, argi gali lietuvių kovoti už pavergtą Vilnių patys būdamų pavergti? Pirmas ir svarbiausias klausimas Lietuvos žmonėms yra tas, išvaduoti Lietuvą iš lietuviškų smurtininkų. O kuomet Lietuva liks laisva, tada ir vilniečiai kitaip žiūrės į Lietuvą. O kad dabartiniai Vilniaus vadavimo vadai šaukia apie Vilniaus atvadavimą, tai tik sau ant naudos, jiems nerūpi žmonių laisvės reikalai, nes jie patys yra tokie pat smurtininkai ir pavergėjai, kaip ir Vilniaus pavergėjai, jiems rūpi turėti iš to asmenišką naudą, susikrauti kaštalo.

Gal „tautiški“ Lietuvos diktatoriai ir surinks reikalingą pinigų sumą iš Lietuvos prasiokėlių, kad už juos atpirkti iš lenkų Vilnių. Bet giukli Lietuva jokiū būdu Vilniaus neįsiskikvos. Nei Smetonos pachiobėkai Biržiškos, nei „Vilniui vaduoti“ Biržiškos armija Vilniaus neatgaus. Kol Lietuvoje, o taip pat ir Lenkijoje nebus pašalinti smurtininkai, Vilniaus klausimą išspręs tik laisvos, despotų jungo nusikračiusios tautos draugišku susitarimu. Gal tai ims ir daug metų, kol tas įvyks, bet tai yra tikras kelias į Vilnių.

Minėdami spalį 9 dienos lenkų militaristų smurtą, pirmiausiai turime pasmerkti smurtą ir kiekviena sėjama tarp tautų neapykanta. Jei mes norime malyti Vilnių laisvą, tai pirma turime patys būti laisvi ir ugdyti savyje pasiryžimą kovai už laisvę ir tautų santauka. Tai ir pirmoje eilėje lietuvių tautai stovi pats svarbiausias uždavinys - padaryti Lietuvą laisva. O kaip tas bus įvykiata, tada galima bus kalbėti ir apie Vilniaus atvadavimą.

A. Vainiubutas.

PILIE TINIS KARAS I SPANIJOS

Persaito šeštadienio „Aidas“ pranešė telegramą iš Ispanijos, kad visoje Ispanijoje paskelbtas generalinis darbininkų streikas protestui prieš naują sudarytą šalies vyriausybę, kuri išėjo gryniausiu monarchistai, respublikos priešais. Socialistams išleistas manifestas, kuris šaukė Ispanijos žmones gluti respubliką nuo jos priešų, staigiai užvirė visoje šalyje revoliucija. Darbininkai ir tarnautojai metė darbus ir griebėsi rankon ginklą girti Ispanijos kraštą nuo monarchistų ir fašistų. Reakcinga Ispanijos vyriausybė globojanti monarchistus, fašistus ir kunigiją, suorganizavo visus savo kariuomenės jėgas, visoje šalyje paskalbė karo stovį ir sudarė karo lauko teismą teisti sukilėlius.

Nors revoliucinis judėjimas yra apėmęs visą šalį, bet vargtai ar išsilukys sukilėliai prieš gerai ginkluotą valdžios kariuomenę uoderniškais ginklais. Sukilėliams malūni daug padeda karami orlaiviai, kurie bombomis puola kiekvieną Mačiūlis primena ir „uz Judo grašį pardsidavusius“; tai tokius padaro ne karkitas, o tik pats Mačiūlis, nes jo pastogėje tik už Judo grašį pardsidavusieji dirbo. Tokios tik Mačiūlis ir gaudo, nes tik su pardsidavėliais jis gali dirbti.

Brazilijos lietuvių kolonija - lietuvių tautos dūlis, yra prieš Mačiūli ir kiekvienas Mačiūlio žygis su pardsidavėliais, yra žygis prieš lietuvių koloniją, o taip pat ir prieš lietuvių tautą.

Ne Mačiūlio lūpomis kaibėti apie tautos reikalus.

ne užimtą sukiėlių miestą. Nors tikrų žmonių nėra, bet spejama, kad daugybė žmonių krito tame pilietiniame kare. Ir kuo jis baigsis irgi nėra žinių. Greičiausiai sukilėliai bus numalšinti, jų vadai išžūdyti, darbininkų organizacijos sutriuškintos. Šitas sukilimas nėra kokios vienos partijos ruošiamas, bet sukilimas visos Ispanijos tautos, visu darbo žmonių prieš reakciją. Taigi, tai yra didelė jėga, bet prieš ginklo jėgą tai bus sunku atšaukyti.

Kodėl gi Ispanijos liaudis taip nerimsta ir ko ji siekia? Norint jį t atskyti, reikia grįžti į senesnius laikus.

Ispanija daugiau kaip per tūkstantį metų buvo valdoma katalikų dvasiškųjų. Valstybė buvo tarsi tik bažnyčios priekis. Bet 1931 metais, nuvergus katalikų ir sutruškinus jo sosta, katalikų dvasiškija ten neteko galios. Mat, tuoju po nuvertimo monarchijos, valdžios priešaky atsistoję radikališkų grupių atstovai ir socialistai. Tie tuoju emėsi darbą. Atėrė visos kunigams privilegijas, atskyrė bažnyčią nuo valtybės pradėję vykdyti žemės reformą ir kitas radikalias reformas daryti. Tokios Ispanijos respublikos kūpėjų reformos labai nepatiko monarchistams, ar stokratams, dvasiškųjų ir kitai „aukštai ponybei“, kuri tarėjo susikrovusi didžiausius turtus, vadė didžiausius žemės plotus, nuodojosi visom privilegijom, o tuo tarpu liaudis neėė baidžiausią jungą ir didžiausiam skurle gyvenė.

Respublikoniška vyriausybė per savo viešpatavimo trumpą laiką padarė daugybę reformų ir visas buvo daro-

Soc-revoliucionierų byla

Mes jau rašėm, kad poetas Kazys Boruta nuteistas 4 metams suaktojų darbų kalėjimo, bet neturėjome daugiau žinių apie kitus revoliucionierius. Dabar gavome platesnių žinių apie šią bylą.

Borutos ir kitų socialistų revoliucionierių teimmas įvyko rugpiūčio mėnesį 22 d. Jie buvo kaltinami užsieniuose organizavę ginkluotas grupes, kurių tikslas buvo nuverti neteisieta Lietuvos tautininkų valdžią ir jos diktatūrą. Siekdami to tikslo, jie esą spausdina ir platina tarp Lietuvos gyventojų kurstantią literatūrą.

Kaltinamieji buvo šie asmenys: Kazys Boruta, Jonas Lukoševičius, Kazys Jakubėnas, Jonas Butkevičius, Maksimas Šuvailis, Antanas Viliškas, ir Ona Borutienė - Kazanskaitė. Byla tęsėsi net tris dienas. Kaltinamuosius gynė šie advokatai: Prof. Leonas L. Purėla-nė, A. Tornau, A. Lastas ir A. Jakubėnas.

Kad Lietuvos žmonės ne-uprastų, jog prieš neteisėtą tautininkų režimą ir jų diktatūrą užsieniuose lietuvių steigia kovos organizacijos, tai teimmo sprendimas buvo paskelbtas laikraščiuose tik įstatymų paragrafais ir numeriais pav., kaltinami tokių tai tokių paragrafų, tokiu tai tokiu straipsniu ir t. t. O už ką ištikrųjų jie kaltinami, tai Lietuvos žmonės ir nežino, nes jiems tie įstatymų paragrafai visai svetimi, nėra žinomi. Paskaitęs žmogus tą pranesimą nesuspazinęs su tais įstatymų paragrafais, jokiū būdu nesupras, kuo nusikalto tie žmonės smetoninei Lietuvos valdžiai.

Baustos paskirstytos tokios: Kazis Boruta 4 metus kotorgos, Jonis Lukoševičius 6 metus kotorgos, Kazis Jakubėnai, Jonis Butkevičius ir Maksimui Šuvailiui po 6 mėnesius suaktojų darbų kalėjimo. Ona Borutienė nuteistojo Borutos žmona ir Antanas Viliškas ištelsinti.

Šitie visi jauni Lietuvos social-tal revoliucionieriai nėra nieko p-darę, nei jokių plėšimų, nei jokių vagųčių, nei užmusimų, o vis dėl to jiems pritaikytos sunkios baumos - po kelis metus kotorgos. Keletas jų gyvenė užsieniuose ir tešė mok-lus, kiti, kaip Boruta, Borutienė ir Jakubėnas gyvenė Lietuvoje. Boruta buvo dvan tas visos baumos ir leista jam buvo grįžti Lietuvon tu pačių smetonininkų. Bet kaip tik jie sugrįžo, tuoj Smetonos žvalgyba juos čiupo, užvedė bylą ir nuteiė katorgon Tuo tarpu kai visoki žmogžudžiai didžiausi vagys ir kitoki kriminalistai nei trečdaliu bauminių tokių nesu-ilaikia. Gerai pamename žmogžudį pralotą Ošauską, kuris pasmaugė savo melužę, bet prieš ginklo jėgą tai bus sunku atšaukyti.

Tai toks šiandien teisingumas yra Lietuvoje, tai tokia Lietuvos smurtininkų - tautininkų teisė.

Bet gal nebėtoli jau tas laikas, ir jis ateis, kai darbininkai katorgininkai teis darbininius Lietuvos viešpačius „tautos vanus“.

ma liaudis naudai. Bet nalemti 1933 metų parlamento rinkimai, kuriuose turėjo teisę dalyvauti ir moterys, tas vienas pats eiskę daugiau atsilikęs elementas, ismužė iš kairųjų grupių vairą. Vyriausybė atiteko atžagareiviams, Nauje atžagareiviška Ispanijos vyriausybė nuisusko nuo liaudies ir daugiau kreipė dėmesį į monarchistus, dvasiškiją ir kitus darbo klases priešus ir pradėjo globoti. Be abejo, liaudis negalėjo nesprisiinti ir peritais metais jau buvo sukilusi. Bet tas sukilimas liko numalšintas.

Perėita savaitė perorganizavus iš naujo Ispanijos vyriausybę, kurizon šėjo dar aršesni monarchijos šalininkai ir darbo žmonių priešai, liaudis protestuodama, vėl sukilo. Ir vėl degs bažnyčios, pogrsta bombos valdiškose įstaigose, žiūsta žmonės.

Tas rodo, kad Ispanijos liaudis pa-ryžosi sutriuškinti reakciją, kuri kas diena vis labiau pradeda slūsti, ir įsteigti grynai darbų žmonių valdžią. Bet kaip tas pasieks, kol kas sunku para-kyti.

Gerhard Seger

Vertė: V. KAUNECKAS

Rudasis Pragas

(Vaizlas iš vokiečių koncentracijos stovyklos)

(Tęsinys iš nr. 39-40)

Kai kuriose tų komandų darbas buvo pusė bedos. Niekas nemuė į spraudą, padorūs SA nariai (laimė) pasinaiko ir tokių einantieji sąrybą elgėsi protingai. Bet buvo tokių luoko komandų, kur su politinių belaisvių elgiais visis atžvilgiais taip, kaip su nuteistu sunkiems darbams kotorgininku.

„Poilsio“ laikas stovykloje

Pasibaigus nustatytam darbo laikui stovyklose ir luoko komandose, iki einant gulti belaisviai turėjo „laisvą“ laiką. Signalas gulti pradžioje buvo duodamas 9 valandą, bet paskui belaisviai turėjo eiti miegoti pusėj atuntos valandos vakaro, kad ilgiau turėtų išbūti supedusim miegamųjų kamerc ore.

Nuo 5 v. iki 9 v. — tai būtų 4 valandos laisvo laiko, per kurį belaisviai galėtų pasikvibėti, palašti šachmatais ar pakortuoti, paskaityti ar šiepti kaip benorėdami veikti. Bet kuriems galams palikti belaisvių ramybėje kad ir porai valandų — juokai! Juk tie neuauđėliai sėdi koncentracijos stovykloje, o ne sanatorijoje! Taigi į vakarijį poilsį nukeltas patikrinimas, kuris trukdavo tai pusvalandį, tai visą valandą, tai net ir dvi. Pastaruoju gi metu grįžtantiems iš darbo belaisviams buvo užkraunama bulvių skutimas. Jei administracija laukdavo atsikaupti kokio augėsenio SA vado ar panašios didenybės, tai per vakarijį poilsį belaisvis turėjo greitomis tvarkyti stovyką, rankuoti besilojojuncius akumėnis ir t. p. m. Vokišką smulkių SA vadukų tarp stovykloje yra tokių, kurie negali tvirti, jei mato, kad belaisviai ramiai sėdi. Ir čia mes priėmome prie punktą, kuris neįžmoniška elgimasi su belaisviais charakterizuoja lygiai, kaip ir tikri jų mušiniai bei kankinimai.

Kiekvieno žmogaus prigimtis reikalauja laisvumo ramybės, galėjimo daryti ką pat nori bent per porą laisvų valandų nuo darbo iki miego. Kad ir koks šis laikas būtų trumpas, tai juo patis tikrumas, kad jo metu niekas tavęs netrukdytų, kad gali daryti, kas tau patinka, suteikti tam tikrą poilsį. Oranienburgo stovykloje visomis priemonėmis stengiamasi to nepildyti. Jais belaisvis nėra čia nė vienos minutės tikras, kad staiga nepatūks jo kokiame nors darbu ar et čia tam, kad juo pasitytiotų. Ties nuolatiniis įėjimais yra didžiausia kanklynė. Kiti juos, kuri yra įgarsėjusi savo žiaurumais, yra, sako, toks kankloimo būdas, kur supandiotai aukai be paliovos lašinama ant galvos po vandens lašą, vis toa pačion vieton taip, kad kankinamąs negali nei minutės palikti ramus, nes nukritus vienam lašui — to kia žmogaus galvojimo esmė — laukimo baimė nukreipia dėmesį jau į sekantį lašą ir taip be palovos. Daug panašumo su ta kinietiška kankyne turi ir šlykštū Oranienburgo stovyklos metodai — neduoti belaisviams nė vienos minutės visiškos ramybės. Gal kažkurieis skaitytajams toks mano palyginimas pasirodys padėtas, bet togu jie man tiki: trys mėnesiai, kuriuos aš prieš atvezamas į Oranienburgo stovyklą išgyvenau Dessau'io kalėjimo vienutėje, man paskiau atrodė pilni stačiai dangiškos ramybės. Tą gali įpatvirtinti ir kiti belaisviai, kuriems iki koncentracijos stovyklos buvo teke susipažinti su gyvenimu kalėjimo ceėj. Stovykloje belaisvis yra medžojamas žveris visuomet bet kokio hitlerinuko užgaidome. Faktiniai jis neturi jokios teisės kad ir

minimašikaj aprežtam poilsio laikui. Sėdi jis nuilsę, aštuonias valandas knopęs dumblius iš kanalo bendroje kameroje, vs tiek kas minutė jis turi bijoti, kad šitaj atsivers durys, p sirodys uniformotas SA narys, sušvilps ir išsivarys su ravin kokiam nors darbu 20 belaisvių. Ir vargas tau, jei tuč tuojun pagal tą kinietiška švilpynę nešoksi!

Tokiam būvyje išimties nedaro ir šventadieniais. Vasarą buvo keletas savaičių, kur sekmedieniais viešpatuodavo visiška ramybė. Tačiau tokia būklė, kaip po per daug švelni, liko pašlinta. Dažnai budavo daromi rikiuotės pratimai su rūbais, puodais, puodekais ir tt, nė kartą sekmedieniais turėdavom kaip padūkę ištisai valandas žingsniuoti ratu. — kiekviena kartą vis atsirėdavo kas nors naujo; jau viena mintis, kad belaisvis galėtų turėti sau ramią dieną, stovyklos vadovybei yra matyt nepakenčiamas.

Tad Oranienburgo kalvarijos toli gražu ne p čia lengviausiaj daj sudaromas amžius belaisvių vailyms, tas negalėjimas nikuomet, nė diena n metu, nė vakare gauti bent valandėlę ramybės. Tai yra kankynė, kuri kiek ilgiau stovykloje pabuvus visiškai suardo nervus.

Stovyklos komendantas

Irengus Oranienburgo stovyklą, nuo pat pradžios jos komendantu yra SA „šturm“ vadas Schafferis. Jis buvo kandidatas į policijos karininku, tačiau socialdemokratių ministeriui Zaveringui valdant jo prašymas liko atmesas; po to jis buvo smalkus banko valdionkas šilna to dabavosi kaip olierininku organizatorius ir buvo paski tas SA „šturmabteilung“ valų. Jo neapykanta prieš socialdemokratus neturi ribų. Ypačingai tą neapykanta jis megdavo veikti kuo šlykičiausiu pūsdamas prieš jį ramiai tovinčius bejgius belaiavus. Musi jis dažnai nemuđdavo, bet už tai juo duonesnis būdavo uždėti bausmes dėl „prasžengimo prieš drausmę“, įkisti į karcerį, uždrausti laiškus bei pasimatymus ir paėjusti į baudžiamąsias komandas. Tai tipiškias „landsknecht“ charakteris.

Kuomet kartą iš stovyklos pabėgo vienas komunistas ir kartu ajo žinios apie sustiprėjusį nelegališką veikimą Vokietijoje, komendantas liepė visiems belaisviams iširiktinoti kieme; ties jų galvomis, ant lėkto stogo stovėjo (tiesa, nobilegi gudriai įmontot v) kulkosveidis, kuris triukšmingai, kad visi girdėtų, buvo užtaisytas; po to Schafferis pykėiu drebėdamas ėmė belaisviams rekti: jis įsakystą kas peuklą srėaudyti, jis

Lietuvos Naujienos

Suimti žemaičių plėšikai

Šiomis dienomis kriminaliae policija sulauke Mažeikiuose tris plėšikus: Albertą Kesminą, Auiana Vaidų ir Joną Striaupį.

Liepos 27 d. naktį apie 24 val. į krautuvininko Simano Ramonolanga Vidišų kaime, Akmenės val. pasibeldė vienas vyriškis ir prašėsi krautuvininko įsileisti vienu nusipikti benzino arba žibalo, nes pastarasis važinėjęs automobiliu ir suėgęs benzino. Krautuvininkas Ramonas pastarajam atidarė duris. Ir apsiriko. Staiga į jo būtų įsiveržė ne vienas, o du nepažįstami vyrai, iš kurių vienas tvoj atrėmė Ramonui į krutinę revolverį ir pareikalavo atiduoti pinigų.

Ramonas mėgino nepažįstamuosius įtikinti, jog pinigų neturiš, tačiau piktdariniai tam nepatikėjo, bet čia pat sugriebė jį patį, jo žmona, abu surišo o patys ėmėsi leškoti pinigų. Piktdariniai pagrobė 25 litus ir įvairių iš krautuvių prekių 78 litų sumai, pasišalino.

Visi panašiai rugpjūčio 15 d. naktį atsitiko Urvikų kaime pas krautuvininką Igną Liutkų. Naktį, kuomet jau Liutkus gerokai buvo įmėgęs, į jo langą kažkas pasibeldė. Liutkui paklausus, kas belžinisi ir ko nori, už lango atsiliepė vyriškis, kuris pasiakė eias kainyno bernas ir noris nusipirkti žibalo. A'ldarius duris, į vidų įsiveržė trys nepažįstami vyrai. Vienas į Liutkų atstatė revolverį ir pareikalavo atiduoti pinigų. Liutkus pareiškė, jog jis kasoje iš viso teturi tik 12 litų. Tačiau piktdariniai tam nepatikėjo. Jie visi trys sugriebė Liutkų surišo, mušė kunštims per veida ir gązdino subadytią ir išpauisų lyties organus, kad šis pripažintų kur jo randasi kiti pinigai. Vėliau išverė visus dolkus ir paėmė tuos postutinius 12 litų ir dar įvairių prekių už 410 litų išstauėdino.

Policija buvo priėjusi išvadą, jog sakytus krautuvininkus galėjo apiplėšti ne kas kitas, kaip Albertas Kesminas, Jonas Striaupis ir Auianas Vaidūs. Todėl visi šie trys vyrukai M žemkiuose ir buvo suimti.

Suimtyteji kvociami pripažino, jog krautuvininkus Ramoną ir Liutkų

už tai mokėsią atsakyti prieš vyriausybę, mer, girdi togu nerasganname, jam užteks nervų, kad savo grasinimus įvykintų...

Po to prasidėjo repreijos: keturioms savaitėms uždrausta rukti o natioms savaitėms — laiškai ir pasimatymai. Visiems ba išimčių!

(Bus daugiau)

„NAUJIENOS“

jie apiplėšė bendrai susitarę.

Vienuoliai maudosi kartu su moterimis

Dubisoj, ties Raseiniais, kur kerštėnėmis dienomis suvažiuoja maudytis būriai raseiniečių, bendrose vyru ir moterų maudyklėse galima buvo pastebėti besimaudančius ir vienuolius dominikonus.

Suimti Juodaikių kleboną apiplėšusieji plėšikai

Juodaikiuose, Raseikių apskrity, anadien pastebėjo įtartiną žmogų ir norėjo jį suimti. Tas pradėjo šaudyti ir leidoi bėgti. Perbėgęs miestą pasuko liuteronų kapu linkai, o vėliau pro Ančakių kaimą, į ganyklas, kur buvo suimtas. Pakėlus aliarma, bėgantįjį pradėjo persekioti ištisas šaulių ir policijos būrys. Su bėgančiuoju smarkiai susišaudė. Bėgęs pasirodė esąs Starys Maciejauskas Vidūklės valščiaus gyventojus, kilimo girkalnietis. Vedant kvotą, paaiškėjo, jog suimtas plėšikavo. Mauzeris, kuriuo atsišaudė, ir parabelis kurį buvo palikę pas savo bendrą, kazį Žukauką, buvo vogti. Kazys Žukauskas taip pat pripažino, jog dienos metu kartu su St. Maciejausku apiplėšė Juodaikių kleboną. Taip pat menoma, jog suimtieji padarė ir oile kitų vagysčių.

Uždarė jaunimo sąjungos skyrių

Karo komendanto ukezu uždaryti visi Lietuvos Jaunimo Sąjungos skyriai Šiaulių apskrity, o taip pat uždaryta ir Šiaulių rajono valdyba.

Kauno miesto inžinierius nuteistas kalėjiman

Šiomis dienomis Kauno apygardos teismas pasodino miesto statybos skyrius vedėją inž. Friką kalėjiman. Teismas pa iškejo šitoks prašizeoglimas:

1931 m. Kalnų gatvėj inž. Gurockas statė namus. Technikinė statybos priežara buvo inž. Friko. Vieną dieną inž. Frikas atėjo prie statybos ir murininkai J. Vasiljevai liepė lipti į šią aukštą ir užbaigti fasadą.

Murininkas užlipo ir pradėjo sausas plytas vieną ant kitos krauti. Krautuot dėsimia eie viena plyta krito ir kasdamas putalkė šaltkalviui bulkevičiui, kuris buvo ant žemės, į galvą, šilktelvis buvo užmūgtas vietoje. Dalyką ištyrus, inž. Frikas buvo patruktas teisman kaltintuoju, Prokuratūra ji kaltino tuo, kad Frikas būdamas statomy namų technikinės dalies prižiūratoju ir darbų vykdytoju nesilaikė smens nepavyjingumai apsaugoti teisyklių, atvykęs statybos vieton neįstatė apsaugos ir neįspėjo darbininkus dirbančius apačioje dėl galimo pavojaus, liepė 5-tam aukšte dėti sausas plytas „fasadui užbaigti“ ir tą darba bedirbant kriadama plyta užmušė žmogų.

Teismas inž. Friką nuteisė 6 mėn. pprasto kalėjimo ir pritesė Bulkausko našei po 100 lt, kas mėnuo iki ji ištekės, o jei neįtekės tai mokėti kol ji bus gyva.

Orlavio katastrofa ties Kaunu

Šiomis dienomis skraidydamas ties Kaunu tragignai žuvo lakūnas Vaclovas Juodis. Jis su parašutu šoko iš lėktuvo tik tuo laiku, kol jau lėktuvo išgelbėjimas buvo visiškai beviltiškas. Jis buvo 28 metų amžius ir baibaigias Lietuvos universitetą, studijavo inžineriją. Laidotuvės buvo rugpjūčio 28 dieną.

Zemdirbiai - Kolonistai

Pirmos rūšies žemė tikanti: vatai, bulvėms, visokioms daržovėms, kvociams ir kt., parduodama kolonijoje „ROSEIRA“, prie Piedade, tik 2 su pusė val. kelias nuo São Paulo. Geriausias klimatas. Jau įtikūrė daugiau 100 šeimų. Vietoje yra mokykla. Geras automobilių kelias. Produktų pardavimas parankus. Parduodama išsimokėjimui. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

Sommer, Becker & Cia

Caixa postal 1075

S. Paulo, Rua S. Bento, 49, 1.0 andar

Dantų gydytoja Dr. B. Levin

Diplomuota Sarstavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove. Gydo, traukia ir dēda dantis. Kainos pigios. Ligo nius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.
Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

NEUŽMIRŠKITE

įsigyti sau profesionalo bei mėgėjo šoferio knygotęj Kreipkitės pas profeturoj pripažintą

MANOEL GRAGNANO

Rua Anhangabaū 168-c kampas rua da Cantareira S. Paulo

SOCIALISTŲ BALSAS IS BOLSEVIKŲ KALEJIMO

Pasaulio darbininkų judėjimas dėl bendro fronto sudarymo eina gan senai. Kuomet prasidėjo imperialistinės reakcijos augimas, socialdemokratams permato tą pavojų, kurį uždėjo auganti reakcija, dėl to jie kvietė Komunistų Internacionalą sušaukti visiemis darbininkams į bendrą frontą kovai su reakcija. Bet tuo laiku komunistai visai kitaip į socialdemokratų kvietimą žiūrėjo. Kaip Vokietijos komunistai tai net viešai ėjo kalbėti su hitlerininkais, sakydami, kad Hitlerio laimėjimas prives greičiau Vokietiją prie socialinės revoliucijos ir sovietų įsteigimo. Aišku, toki komunistų nusistatymas daug padėjo Hitleriui. Hitleris laimėjo ir paskelbė griežtą kovą visoms darbininkų organizacijoms; daug darbininkų veikėjų išsūdė, daug jų sukiojo į kalėjimus, į koncentracijos stovyklas. Jų turtais užgrobė, literatūrą sunaikino.

Po Hitlerio laimėjimo reakcija dar labiau iškėlė galvą. Darbininkų persekiojimas prasidėjo ir kitose valstybėse. Reakcija vis aukčiau pradėjo kelti savo galvas ir rodyti darbininkams savo iltis. Pavojus darbininkų judėjimui dar labiau padidėjo. Iš Europos reakcijos banga persikėlė net ir į kitus kontinentus, kaip š. Ameriką, o taip pat toji banga pradėjo plisti ir pas mus, Pietinėje Amerikoje. Darbininkų sukų ligi jau spėjo pagaminti.

Esant tokiai padėčiai, komunistai jau nebesako, kad reakcijos laimėjimas bus jų laimėjimas. Supratę savo ankščių darytos klaidas, pradėjo kreiptis į socialdemokratų bendro fronto sudarymą. Nes pavojus, iš tikrųjų, darbininkams didelis. Kai kurių šalių socialistai, kaip Prancūzijos, sutiko eiti bendrai su komunistais kovai prieš kas dieną didėjančią visame pasaulyje reakciją, prieš fašiz-

mą, prieš imperialistų ruošiamą naująjį karo žudynių.

Šiame, dėl bendro darbininkų fronto judėjime, kuris ypač paskutiniu laiku pagyvėjo, ėmėsi dionomis įvyko reikšmingas dalykas. Kaip žinoma, Sovietų Rusijoje socialdemokratams yra sukioji kalėjimus ir jie neturi jokių laisvių, jokių teisių. Jie savo nuomonės negalėjo pareikšti ne tik Rusijoje, bet tuo labiau užsieniu kūr nors pasakyti. Nes jie uždaryti bolševikiškuose kalėjimuose ir katargose yra beteisiai žmonės. Bet šiai, trys žymūs rusų socialdemokratai — Baer Gurevič, Cederbaum, Ješov ir Zacharova prabylo iš bolševikiško Kazaniaus kalėjimo į laisvę esančius Europoje socialdemokratams. Jie prisitvė Prancūzijos socialistų laikraščiu „Populaire“ tokio turinio telegramą:

„Su džiaugsmu sveikiname susitarimą tarp socialistų ir komunistų partijų dėl veikimo vienybės. Šis susitarimas padarys darbininkų judėjime nenugalimą jėgą, kuri užkirs kelią fašizmui, pašalins karo pavojų ir pagreitins įsigimą revoliucinės socialistinės valdžios, atstovaujančios ir jungiančios visą proletariatą ir visus darbo žmones. Mes tikime, kad prancūzų pavyzdžiu pasiek visus tarptautinius darbininkų judėjimus.“

„Tegyvuoja susitarimas tarp socialistų ir komunistų visame pasaulyje. Tegyvuoja veikimo ir kovos vienybė. Tegyvuoja socializmas! Gurevič, Ješov, Zacharova.“

Pasirašiusieji po šia telegramą socialdemokratams yra žinomi ne tik Rusijoje, bet ir Vakarų Europoje socializmo darbuotojai. Jie buvo socializmo pionieriai Rusijoje ir darbavosi šviesdama ir organizuodami darbininkus dar carizmo laikais. Bet dėl to, kad jie buvo ir tebe-

ra demokratinio socializmo šalininkai, tai Rusijos Sovietų valdžia, kuomet Leninai įvedė „Neja“ nuo 1922 metų, jie yra laikomi kalėjimuose ir ištremimuose. Jų teismas negėdė, nes nėra už ką teisėti. Jie laikomi kalėjimuose tik dėl to, kad jie pasiliko ištikimi savo ištikinimams. Dabar tie trys socialdemokratai yra laikomi Kazaniaus izoliatorais. Ir iš tu visų jie pasitvė prancūzų socialistų laikraščiu telegramą. Kaip jie ta sveikinimą atsinaudė, nežinia — ar tai buvo su Maskvos žinia, ar tik per slaptus ryšius su vienuolėniu.

Kaip ten būtų, vistiek šitas daly-

kas yra svarbus, nes bolševikų kalėjimuose sėdinčių socialdemokratų nuomonė dėl bendro veikimo socialistų su komunistais rūpi Europos socialistams kaip jie į tai atsineša. Jeigu tai buvo daroma su Maskvos žinia reikia manyti, kad gal ir Rusijoje bus padarytas bendras frontas, ir kad kalėjimuose pūdomi socialdemokratai, socialistai revoliucionieriai ir kiti radikalinių srovių veikėjai bus palaiduoti. Gal ir ištikrųjų komunistai su socialistais sudarys bendrą frontą nusirdy. Jei taip, tai, žinoma, tik reikia sveikinti.

Stalinas buvo plėšikas

Prieš trejetą metų Essad Bey parašė vokiečių kalba knygą „Stalin“, kurioje aprašyta dabartinio Rusijos diktatoriaus gyvenimas nuo mažų dienų iki 1931 metų. Ji yra išversta į kelias kalbas — anglų, rusų ir kt.

Knygos autorius, matyt, puikiai pažįsta Kaukazą, kuriamė užugo ir didesnę savo dalį anksčiau paleido bolševikų partijos „generalinis sekretorius“, S. Džugašvili, arba „tovarišė Koba“. Autorius minėtos knygos taip pat gerai žino Rusijos revoliucinio judėjimo istoriją ir literatūrą. Jo pasakojimas yra daugiausia iš paremtas patikimais faktais ir ištraukomis iš įvairių spausdinių. Apie knygos herojų autorius taip pat paduoda įvairių dalykų, kurių jis girdė iš artimųjų Stalino draugų ir bendradarbių.

Skaitant Essad Bey knygą, kiekvienam, kuris sekė prieš karinį bolševikų veikimą, daugelis faktų prisimena, kaip senai rusų revoliuciniuose rateliuose daug kartų diskutuoti dalykai į Pavyzdžiui, tas faktas, kad Leninai su savo artimiausiais vienuolėniais stojo už valstybinio ir privatinio turto plėšimo partijos reikalams. Rusijos socialdemokratų partija griežčiausiu būdu atmetė tokius „kovos“ būdus, visi teisingai lygindama juos prie banditizmo. Tačiau Leninai nežiūrėję, kad jis pats per ilgus metus priklausė socialdemokratų partijai ir turėjo jos nutarimų laikytis, pasislėpęs nuo partijos centro komiteto, organizavo „eksus“ (ekspropriacijas) ir įgytais plėšimo kelių pinigais papildydavo savo frakcijos kasą.

Vyrūdasias Lenino padėjėjas tuose banditiškuose žygiuose buvo „tovarišė Koba“ — Džugašvili, kurį bolševizmo tėvas vėliau praminė Stalinu. Pirmas didelis banditiškas žygis, kuri atliko Stalinai, buvo užpuolimas ant pinigų transporto Tiflė, 1907 metais vasarą. Tie pinigai buvo gabunami iš Petropolio į valstybės banko skyrių Tiflė. Stalinai su savo gauja užpuolė vidury dienos vožimą, kuriame buvo vežami pinigai, bombomis užmušė sargybą ir pasigrobė 341,000 rublių.

Tas didelis grobis susidėjo, ant nešėmės, iš 500 bumaškų, sunumeruotų, pradedant numeriu AM 62900. Buvo

stunku tokias stambias sumas paleisti apyvartoti, ypač, kad valdžia paskelbė pavogtų banknotų numerius. Su pagalba inžinieriaus Krasno, (buvusio bolševikų ambasadoriaus Londone, dabar jau mirusio) ir vienos rtistės, numeriai tų popierinių pinigų buvo parduoti, ir daugumą jų Lenino agentams pasisekė iškeisti. Bet vienas jo agentas pateko į policijos rankas Paryžiuje, kuomet įsivandė, kad jo keičiamos penksimintinės yra dalis pavogto Tiflė Rusijos valstybės banko pinigų. Tas agentas buvo žinomas bolševikų rateliuose vardu „Papašai“ (tėtė). Prancūzų policija jį suareštavo, patraukė teismo atsakomybėn, ir jis buvo nuteistas už vogtų pinigų vartojimą. Nelaimingam „Papašai“ teko paragauti kalėjimo, kaip paprastam kriminalistui.

Jo tikroji pavardė — Vallach. Bet žinodien jis yra pagarsėjęs po kitokia pavardė. Ne tik bolševikai, bet ir „buržuazinis pasaulis“ pažįsta draugą Papašai — Vallachą po pavardė Litvinovo, garsaus sovietų diplomato ir užsieniu reikalų komisaro.

Stalina atliko ir daugiau panašių plėšimo žygių. Jis su dvejeta draugu apiplėšė banką šauriniame Kaukaze. Iš to banko pagrobti pinigai buvo paslėpti kambario krosnyje, kuriame buvo apsigyvenę tie trys bolševikai. Vienas Stalino padėjėjas, nežinodamas, kad pinigai padėti krosnyje, užkūrė krosnį ir pinigai sudegė. Tuomet Stalinai ir jo draugai nutarė „atsigriebti“, o kad partijos vadai neturėtų jų pinigų pasisavinimo, tai apiplėšė pašto traukinį, kurs ėjo iš Rostovo į Kaukazą. Jų grobis buvo kolektas mažiškių sukau. Bet dalį grobio nuknaukė Stalinai bedradarbiai, dalyvavę tame plėšime, kuris vadinosi „Ivanov“ (tikroji jo pavardė pasiliko nežinoma). Dvilykai metų vėliau tas „Ivanov“ už partijos „pagavinimą“ buvo nužudytas.

Minėtos knygos autorius tvirtina, kad mažesnių apiplėšimų Stalinai yra atlikę neaukštesnė dangybe. Bet jis visuomet būdavo „teisingas“ ir ištikimas savo viršininkui Leninui. Visą, ką jis pavogdavo, arba su ginklo pagelba apiplėsdavo, atiduodavo savo vadui Leninui. O tas tais pinigais užlaikydavo savo draugus gyvenančius užsieniuose, o taip pat ir pats iš to gyveno.

Sugrįžimas į tėviske — Kazys Boruta

Sugrįžau atgal į savo kraštą. Pe svetimus kraštus širdy nešiojau ilgai ir, jų nebepatirdamas, labiau dar pasijilgau klonių, klūpančių sutemų rasose, tų lygumų, paklydusių po pilką padangę, kurias nuo manes tolumos uždengia. Dažnai per tolimas mešius tėvyne, alpstensią po kryžiais, siūbuojančią su gluosniais skęstančią graudžiame purvyne rudenio pavirkiudytuose laukuose. Dažnai kyse — beržai lingavo, ošė tolumoje, corytum mylimosios raudos iš tolo pasilgę mojo.

— Pareiki, vilodavo į savo šaį, vienas tolumoje be reikalo pražūsti, o čia bendrai kovoti ar numirti galim, kad tėviškės dalis prasliuktų į vėti ir negi aš, kurio kiekvienas žinksnis klyčo ten, kur jį širdie sugundė, ilgai abejoja ir rinkėsi, jeigu tokią didelę pagunda. Ir aš grįžtu...

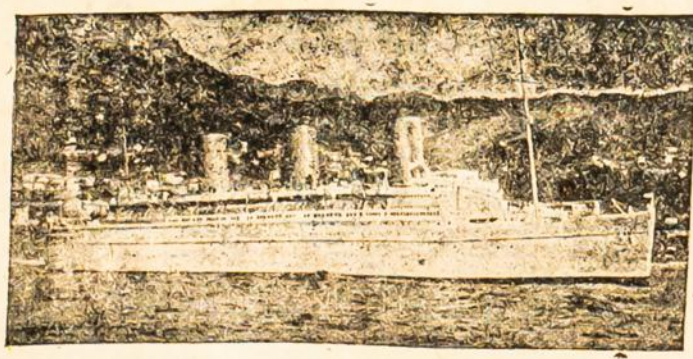
Nepažinomu tėvės šalis girtoji, ir tu manęs, tur būt, nepažini. Su tavim po pasaulį aš klajojau ir neiškiot žadėjau amžinai. Kur tu dingsi? Tavę širdy nešiojau su meile didelo ir širdgėla. Negitas būdamas tavim pagiriojau, Dabar dainaus aplink — tavę man nebėra.

Išgėdiani tikrai man širdį ir gyslas uždegeti ugnim. Tai tavo sielvartas manę nugirdė, kad aš prisitexiau mirti su tavim. Dar gyvas, o žūriu tu — lavonas, lavonas mano širdyje. Kur dingsiu aš širdyje su lavonu, tu nepažįdusi mano lelija? Vilkolakiu ant grižkelių gal stovėsiu, naktibalds trankysiuos per naktis. Tavęs atgyjančios, žinau, nebesulauksiu, lavono tavo nepakelsi širdis. Dainaus aplink ir netikin akim, — nejaugi būtų kinėtas tas, kuris praugustom naktim, širdyje buvo atrastas. Ir Nemunas nejaugi tas,

kurio toli klausau raudos, kai nešė jo srauni srovė su sieliais krašto sielvartus. Pažįstu, Nemune, tavę, nešči tu sielius į marus, o aš todėl — diena, naktim apkaustytas esu grandim. Kai vėtra sužūžia šilus, blaško skynimus nykius, drauge su sieliais skandinuos, su viesula verkiu sykiu. Tau nėsusent visus raudas, man neaprepti sielvartus. Per girią stūžia audra, viršūnėmis šelsta viesula. Per viesulą, per audrą tą ir sieliai traukiesią vyržus, aš nuskandinsiu sielvartą, ir vargo kieta retežius.

Laivu agentura "BREMEN"

Largo Santa Ephigenia, 13 Telef. 4-1152

Šamados ir Laivakortės iš Europos. Laivakorėjų Agentūra ant Largo Santa Ephigenia, 13, praneša savo klientams, kad pradėjo daryti šamados ir paruošia kitus dokumentus greitai ir pigiai. Taip pat duoda išsiuokėjimui laivakortes geromis sąlygomis.

Naudokitės gera proga Agentūra "BREMEN" Largo Santa Ephigenia, 13 Telefone 4-1152 S. PAULO

„Liet. Aidas Brazilijoj“ iki galo metų kaštuoja 4S. Neveluokite atnaujinti prenumeratą.

Rio de Janeiro lietuvių žiniai
Rio de Janeiro lietuvių pageldavimą, kad būtų įsteigtas laikraščio „L. Aido Br.“ pardavimas Rio de Janeiro mieste, redakcija pasirūpino tuo dalyku ir jau kiekvienas čia gyvenantis lietuvis galės nusipiekti „L. Aida Br.“ ant rua de Catumbury nr. 4. Prano Detkaus „Sorveterijoj“. Ir ant Lupa Mem de Sá gatvės kairio.

Salonas

Plauku kirpimo ir skutimo salona. Moterų skyrius specialiai. Plaukų kirpimas, ondulavimas, maniviorai

Į moterišką skyrių priimamos panelės kaip mokinės.

Adresas: 321 Rua da Mooca. 321

DANTU GYDYTOJAS
JOSE LEVKOVICH

R. Silva Pinto, 264 (ant. 46) B. Rei.
Atsižvelgdamas į suaugusių žmonių
antares suvokiantis karieso už dan-
tų gydymą ant mėsos karieso, kaip
antares ištrauktis iš šios skaus-
mo 5000; plomba cidabro
purceleno 8000; gryo aukso
danties vainikėlis 10000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai
ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla
Paruošia Brazilijos pilietybės po-
pieras, veda kriminalines ir
komercines bylas.
Raštinė Rua São Bento 49,
4 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS
Vidujinių, moterų ir venerinių
ligų gydytojas.
Priėmimo val. nuo 2 iki 5 val.
Telefonas 4-5515

R. Barão de Itapetininga, 10
5 aukšt. - Salė 512

Buto telefonas: 4-0854

Pranesimas Visuomenei

FOTOGRAFAS IS
KAUNO

GILUC

savo menišku darbu da-
ro moderniškas visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausios užsien-
inės medžiagos pagiginta kaim.
Be to, europiečiams daroma
nuolatė.
Adresas: Rua José Paulino, 118
Bom Retiro.

Prībuvėja

(AKUŠERE)

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:
nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir
nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.
Rua Silva Pinto 250
Tel. 5-3584
Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja
12\$. Pinigus siūli įvertintam lai-
ke adresu „L. A. B.“ R. da Mo-
oca, 424.

MEDICINOS FELČERIS

Is. Garlo

Baigęs rusų medicinos kla-
sinę mokyklą su 25 m. praktika
ligoninėse ir klinikose Rusijoje, Vo-
kietijoje Lietuvoje ir Lenkijoje, prity-
ręs gydyme vidurinių, odos, lyties
(venerinių), nervų, sifilis ir t.t.
(anemia) mažakraujystės ir kitų
ligų.

Priėmimo valandos:
Ant Villa Zelina, gatvė N. 2, na-
mas N. 6 nuo 8 v. l. ryto iki
1 val. p. p.
ir kiekvieną šventadienį
Priėmimo valanda ant Rua
Anhaia, 100 (Bom Retiro) nuo
3 val. popiet iki 8 val. vak.

Kalba lietuviškai ir kitomis
kalbomis

DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa
Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti neken-
kmingoje nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose
yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuo-
ja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. - 4\$500,
taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000.
Persiuntimas interioran 1000 št. gilzų - 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 - S. PAULO

Casa Genny

Pabi osinė popiera «Paris» 100 knygučių ir
vlenas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip
autais: chamas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus
dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

AIDO-S
SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISOKIUS SPAU-
DOS DARBUS

Lietuvių, portugalų, rusų, vo-
kiečių ir kt. kalbomis

Spausdina laikraščius, žurnalus,
knygas, draugijoms įstatus, nario
bilietus, vizitines ir komercines
korteles, atspausdina laiškam po-
pieriui ir vokus, atvirutes, ka-
lendorius, vestuvėms ir baliams
pakvietimus, įvairiems gerimams
rotulus atsišaukimų lapukus ir kt.

Kreipkitės į

Aido
Spaustuve

R. da Mooca, 424 - S. PAULO

Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
padidinaime, o taip pat su
dažais.

Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į na-
mus fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO

Vaistinė
PASSERINI

Provizorius
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos
pigios. Patarnaujame ir
naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 267
(Bom Retiro).

Telephone 5-3584,
S. PAULO

LABOTORIJA
MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujas išpaūuo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. -
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE

„José Paulino“

RUA JOSÉPAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, poryšimo medžiaga
pigiausiomis kainomis.

Su pagalba Provizorius D. RUMMEL
Diplomotas Kozantaus universiteto.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, išpaūmo ir
išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti gilzės
ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies ta-
bakas palaidas, pokielis ir „corda“.

Pasirinkimus didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

Vaistinė ir kosme-
tikos sandelis

„MUNICIPAL“

Farmaceuto
Abraomo Gorenšteino
Cheminiai produktai, įval-
rūs vaistai, vietos ir užsien-
inių, higieniški kvepalai.
Rua Barão de Itapeti-
ninga, 36. Tel. 4-7757.
S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpi-
mas plaukų, ondulavimas Mar-
cel ir Permanente su garan-
tija 10 mėnesių, 12\$000. Ma-
nikiuaras ir veido masažas.
Darbas atliekamas greitai ir ge-
rai, pigiau negu kitur

Rua José Paulino, 106
APOLONIJA DEGUTIENE

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v.
Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. -
Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas
ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai
reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukšt. -
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Traginga lietuvių mirtis

Brazilijos laikraščiai praneša iš Santos žinia, kad ten perėita savaitę nusilavęs lietuvis Zigmantas Jasinevičius, dar jaunas vyras. Kas jį privedė prie sužudytės, nežinia. Daugelis žudosi iš skurdo ir vargingo gyvenimo. Bet pas Z. Jasinevičių rasta bankinė knygtelė, kuri rodo, kad Jasinevičius turėjo sušaukęs apie tris tukstančius milrejų, dėl to žudytis dėl nedateklius negalėjo. Čia jau buvo kitos priežastys, kurios jį prie to privedė.

St. Kl.

Ir lietuvių esama žaliamarškininių

Mūsų patriotai iš Bandeirantes, ypač Bandeirantes vadai Mačiulis, dažnai per savo organą puola lietuvius, kurie

neva priklausę komunistams, ar kitiems. Labiausiai jis vadina komunistais tuos, kurie neina į jo tautišką būdą, negarbiną jo ir kitų labai didelių „patriotų“. Tokie girdi, tarauja svetimoms dalykams, o Mačiulius netarauja, tai tokie, jo nuomone, yra bysūs žmonės ir juos jis dažnai pasiūlo vietiniui policijai, kad suareštuotų ir išdeportuotų. Bet Mačiulis ausis suglaudęs tyli ir nieko nesako, kad lietuvių tokie pat patriotai, kaip ir Mačiulis pats, eina su žaliais marškiniais (integralistų uniforma) daryti demonstracijų, ir kelti riaušių. Tokie elementai Mačiulini yra tur būt labai „prie dūšio“. Ir kur gi ne. Juk žaliamarškiniai yra Brazilijos fašistai. O Mačiulis irgi pasidarė didelis fašizmo (daugiau nitlerizmo) garbintoju, kuomet liko fašistinės Lietuvos valdžios konsulu. Seniau, kuomet Mačiulis komunisto duonos nevalgė, tai buvo didelis demagoras ir net su raudona veliava vaikščiodavo, ant kurios buvo toks para-

šas: „Visų šalių darbininkai, vienkities Kristoje“. Tai Lietuvos darbo federacijos žūdis.

Tai ve kaip mainosi laikai, keičiasi nuomonės. Bet vis dėl to Mačiulis turėtų pasakyti ką nors ir apie žaliamarškinius, o ne tik apie vienus „komunistus“ nuolat skalinti. Vū.

Atstovai i eucharistinį kongesą

Suo Paulo lietuvių davėtos į Buenos Aires eucharistinį kongesą išrinkti trys atstovai: Kun. Sugintų, bedievis Ce-marka ir revolucionierių prieš Mačiulio vyriausybę Antanas Majus. Bet kaip teko sužinoti pas kompetentingus žmones, kad kun. Sugintas Majui uždavė ant bilieto ir įsakė jam likti ant Villa Belos, saugoti kopyčias, kad kas nešibombarduotų, ir ganyti parapijonus kol kun. Sugintas sugrįš ir parvės Majui palaiminimą.

Tie patys kompetentingi avreys praneša, kad kun. Sugintui išvažiavus į Buenos Aires, tai Majus jį pavaduodamas, žada pradėti kalbėti. Mat Majus yra didelis gobšuošis ant pinigų (jis nebūtų ir Tauragės banką apiplėšęs, jei

toks nebūtų), o kalbėdodamas, sako labai geras dalykas, galima iš davėtos pasirinkti milrejų nemažai. Ar kun. Sugintas jį įgalioja kalbėti, to neteko sužinoti.

Brostvininkas.

Padėka

Draugiškai dėkoju Jurgiui Tamšauskui už laikraščio „L. Aidas“ prenumeratą, kurią jis man išpirko ant visų metų. Tai yra man didžiausia dovana, nes per jį aš sužinau viską, kas tik dedasi visame pasaulyje ir jis nurodo geriausią darbininko gyvėtimo kelią.

Viktoras Davėnas

Jūsų Patogumui

Pasų, metrikų ir kitų dokumentų vertimai iš lietuvių ir kitų kalbų į portugalų kalbą — Portogolijos pilietybės dokumentus, Carteiras de Identidade, Chamadas. — Rašomuosius laiškus, kontraktus, prašymus, pareiškimus, kopijas, ir kt.

Reikalui esant, kreipkitės Rua da Mooca, 424 — S. PAULO

PARDAVIMUI UKIS

Dėl priežasties ligos šeiminingo, parduodamas gerioje vietoje, net li S. Paulo tik 27 km ukis ant visu įrengimu.

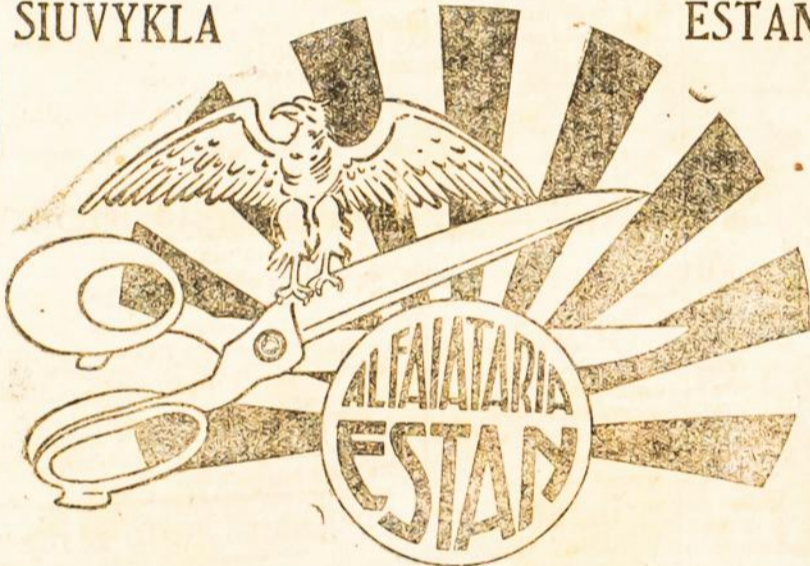
Dėl sužinojimo smulkesnių informacijų kreipkitės — Rua Aurora, 99, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12 iki 3 valandos po pietų.

NUOMON BUĖTAS.

Atiduodamas nuomon buėtas Rua hondroomenėj. Dėl sąlygų sužinoti: rua General Gardim, 16 nuo 20 iki 22 valandu.

SIUVYKLA

ESTAN

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiškumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio Šlikto siūvyklą. Tai vienintelė, kuri dirba už prieinamas kainas ir atsako už darbą. Ten pat yra specialus skyrius moteriškiems rubams, ypač paltams ir kostiumams Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stotį.

TABAKO ISDIRBINIU FABRIKAS "VERA CRUZ"

Rua da Mooca, 458-460 Teleph. 9-1139 — S. PAULO
FERREIRA & CIA.

Démeio!

Ponai rūkytojai, mes turime didelį pasirinkimą palaido tabako vioktausios rūšies, cigarolams popierio, ir kiltų, kas reikalinga rūkytojui KAINOS NEGIRDĖTAI ŽEMOS

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidurinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kainų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas
Tel. 4-1705.

SIUVYKLA MODERNA

Stasio Galecko

Priimu visokius vyriškų ir moteriškų rūbų užsakymus ir darbą atlieko pagal naujausios mados modelius (Figurinos).

Mano darbas garantuojamas. Tautiečiams darau nuolaidas. Turiu taipgi ir visokių medžiagų didelį pasirinkimą vietinių ir užsienių Dirbtuvės adresas: Rua Duque de Caxias, 37. Sekmadieniais ir vak. galima kreiptis — rua dos Italianos 33 (Bom Retiro)

RIO DE JANEIRO

LIETUVISKAS RESTORANAS
SURVETERIA

Jono Funkos

Geriausi gėrimai, užkandžiai, sorvelė tik Lietuviškame Restorane Rio de Janeiro ir atvykusiems iš São Paulo lietuviams geriausia užėiga. Naujai atvykę į Rio lietuvių, neužmirškite užėiti į lietuvišką restoraną, kur gausite netik išgerti ir užkasti, bet ir laiką ramiai praleisti

Taip pat galėsite gauti informaciją apie vietos gyvenimą
Rua Maris e Barros, 182 — RIO DE JANEIRO

Persikėlė ant Rua Bresser, 290.

SIUVYKLA

Marijampolė

ANTANO NIZEVICIAUS

J. Bučionio ir St. Jučo

Siūvame vyr. škus kostiumus, kariškas ir kitokias uniformas. Darbas geras pigu. Turime pasirinkimui visokiausios medžiagos nacionalinės ir užsieninės. Jei norite turėti gražiai pasiūttus rūbus, kreipkitės į mūsų siūvyklą. Būsite patenkinti.

Dr. J. R. Woiski

MEDIKAS

Consultoria ir gyvenamoji vieta ant Rua José Paulino, 109, sobr. Virš lietuviškos vaistinės. Telefona: 5-5111. Priėmimo valandos nuo 8 iki 10 ir nuo 16 iki 18

Taip pat priima ligonius ir ant Rua Senador Paulo Egidio, 15, — salės — 112 ir 115 kampas rua José Bonifacio, (Priėmimo valandos nuo 13 iki 16, Telef. nas 2-7800. Diatermia (trumpos bangos) Ultra Violetiniai ir Intra-aurdoni spinduliai